

2. Держава має призвести житловий фонд, який потребує поточних чи капітальних ремонтів, в належний вид і передати його населенню. Якщо зробити комфортним проживання людини, то вона зрозуміє, за що він платить і буде це робити.

3. Доопрацювати законодавчу базу реформи житлово-комунального господарства відповідно до уже прийнятих програм енергоефективності та енергозбереження.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про приватизацію державного житлового фонду» від 19 червня 1992 р. № 2482-XII // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 36. – Ст. 524.

2. Закон України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 29 листопада 2001 року №2866-III // Відомості Верховної Ради. – 2002. – № 10. – Ст. 78.

3. Динаміка створення ОСББ в Україні [Електронний ресурс] / Соціальна мережа ПроОСББ.інфо. – Режим доступу :

<http://proosbb.info/2016/05-18/17:41/dinamika-stvorenniya-osbb-v-ukraini.html>.

4. Закон України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» від 14 травня 2015 р. № 417-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 29. – Ст. 262.

5. Чи є життя під уламками ЖЕКів [Електронний ресурс] / BizNews.com.ua. – Режим доступу :

https://www.biznews.com.ua/chi-ye-zhittya-pid-ulamkami-zhektiv/?fdx_switcher=true.

*Моргун Анастасія В'ячеславівна, аспірантка,
Національний інститут стратегічних досліджень*

PR-ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: БЕЗПЕКОВИЙ АСПЕКТ

Метою статті є аналіз засад місцевого самоврядування та їх здатність забезпечувати прямі та зворотні інформаційні потоки між міською радою та громадою міста, центральними та місцевими органами влади; визначення підходів до вдосконалення організації місцевого самоврядування в Україні в європейському контексті та вироблення рекомендацій щодо покращення роботи місцевих органів влади.

На сучасному етапі розбудови України як демократичної, соціальної та правової держави з урахуванням глобальних змін, які відбулися останнім часом, розвиток місцевого самоврядування є одним з пріоритетних напрямів державної політики, її безпекових засад.

Аналіз місцевого самоврядування в Україні та державах Європейського Союзу доводить, що воно є невід'ємним елементом територіальної організації влади, котра виступає як закріплена в законодавстві сукупність владних інституцій на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці чи адміністративно-територіального рівня, які, взаємодіючи у процесі своєї діяльності за допомогою різних взаємозв'язків, утворюють цілісну систему територіальної організації влади.

Місцеве самоврядування детерміновано як діяльність щодо вирішення суспільно корисних питань у межах адміністративно-територіальної одиниці тими суб'єктами влади, до компетенції яких ці питання належать відповідно до чинного законодавства. Система місцевого самоврядування – це система, де реалізуються функції місцевого публічного управління через органи місцевого самоврядування, органи самоорганізації населення та посадових осіб місцевого самоврядування і яка охоплює об'єкти місцевого самоврядування, методи і засоби впливу суб'єктів на об'єкти управління, що визначають тип взаємозв'язків, нормативно-правові акти, які ухвалюються для реалізації функцій на виконання визначених завдань.

У ході аналізу було визначено підходи до вдосконалення організації місцевого самоврядування в Україні в європейському контексті, що передбачає моделювання його функцій на засадах організаційного проектування [1; с. 24]. Проектні структури формуються при розробці органом місцевого самоврядування проектів, під якими розуміються будь-які процеси цілеспрямованих змін у системі. Управління проектом включає визначення його мети, цілей, виокремлення структури, планування й організацію виконання робіт, координацію дій виконавців, моніторинг виконання проекту.

З метою полегшення виконання завдань щодо координації в органах місцевого самоврядування доцільно створювати штабні органи управління з керівників проектів або використовувати матричні структури.

На мою думку, існує необхідність проведення подальших функціональних та процедурних реформ місцевого самоврядування шляхом чіткого розподілу повноважень за рівнями управління, так і у сфері адміністративно-територіального устрою з метою законодавчого унормування статусу адміністративно-територіальних одиниць та критеріїв їх виокремлення; запровадження виконавчих органів місцевого самоврядування; формування державної політики щодо об'єднання територіальних громад.

На даний момент працівники органів місцевого самоврядування визнають існування певних проблем щодо взаємодії їх організацій з громадськістю, адже діяльність органів місцевого самоврядування на сьогодні не можна вважати «прозорою» і повною мірою спрямованою на надання соціальних послуг громадянам. На сьогодні населення відповідних територій не має постійного доступу до інформації про діяльність органів місцевого самоврядування та вільного доступу за бажанням отримувати будь-яку інформацію, що стосується діяльності цих організацій і не є таємною відповідно до чинного законодавства. Важливою проблемою взаємодії з громадськістю на місцевому рівні

залишається і технологізація надання соціальних послуг громадянам. Адже більшість працівників органів місцевого самоврядування вказує, що на рівні їхніх організацій відсутній конкретний перелік соціальних послуг, які надаються, та відповідний перелік їхніх споживачів.

Органами місцевого самоврядування вторинного рівня, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ і міст, як відомо, є районні та обласні ради. По суті районні та обласні ради виступають інтегративним рівнем місцевого самоврядування, який покликаний на демократичних засадах забезпечити спільні інтереси територіальних громад відповідних районів та областей. Необхідність вторинного (не вищого і не головного) рівня місцевого самоврядування об'єктивно зумовлена, але без збалансованого його розвитку з первинним рівнем – сільськими, селищними і міськими радами – це було б продовженням старих спроб запроваджувати місцеве самоврядування згори до низу, а не навпаки. Наприклад, у Польщі, де первинний рівень – гмінне самоврядування – досить міцно ввійшов в суспільне життя, демократичні політичні сили виступають за утворення вторинного рівня – повітового та воєводського самоврядування. В Україні є небезпека того, що вторинний рівень самоврядування буде домінувати над первинним. А це означає, що можуть виникнути перекоси в бік посилення бюрократичного централізму в системі місцевого самоврядування, чому можуть сприяти і місцеві держадміністрації, які більше зацікавлені у вторинному, ніж у первинному рівні дії самоврядних структур [2; с. 14].

Головною метою реформи місцевого самоврядування й територіального устрою є створення умов для надання якісних та ефективних адміністративних і соціальних послуг на найближчому для громадянина рівні. Тому виникає потреба модернізації чинної трирівневої системи адміністративно-територіальних одиниць: громада, район (місто-район), регіон (області, міста зі спеціальним статусом). Взагалі, реформа може здійснюватися трьома послідовними етапами. На першому етапі йдеться про утворення, розмежування та реєстрацію громад й надання статусу місцевого самоврядування району, скасування інституту районних державних адміністрацій та передачу їхніх повноважень виконкомам районних рад, а також формування виконавчих органів обласних рад (обмеженого формату). Наступний етап передбачатиме надання нормотворчих повноважень обласним радам задля створення повноцінних виконавчих органів, перетворення обласних державних адміністрацій у контрольно-наглядові державні органи та подальшої оптимізації адміністративно-територіального устрою в межах області. Заключний етап реформи повинен передбачати запровадження регіонального самоврядування [3; с. 31-32].

Отже, вкотре можна констатувати, що без звернення до провідного європейського досвіду розв'язання зазначених проблем місцевого самоврядування Україна в контексті європейської інтеграції, напевно, не зможе впоратися сама. Тим більше, що реформи місцевого самоврядування в провідних європейських країнах вже завершилися кілька років тому і ми маємо

добру нагоду інтегрувати лише позитивні сторони цього досвіду, вивчаючи та відкидаючи негативні.

В умовах демократії від держави, крім суто управлінських зусиль, вимагається цілеспрямоване формування громадської думки, опора на неї, вміння систематично здійснювати постійний, двосторонній зв'язок з громадськістю. Все це спричинило створення в органах державної влади й місцевого самоврядування спеціальних структур зі зв'язків із громадськістю (PR), які мають забезпечувати не просто інформування, а постійний діалог із громадськістю, стимулюючи при цьому проведення нових за своїми цілями соціологічних досліджень.

Зазвичай наявність та потужність такого інформаційної служби залежить від розміру населеного пункту. У столиці України в структурі міської ради діє Головне управління зв'язків з громадськістю, у багатьох обласних центрах інформаційні служби мають статус управлінь або відділів, в інших — діють тільки прес-служби у складі 2–3 осіб. Відділ загалом виконує такі завдання і функції:

- організація забезпечення прямих та зворотних інформаційних потоків між міською радою та громадою міста, центральними та місцевими органами влади;
- забезпечення порядку (одержання, використання, поширення та зберігання інформації щодо діяльності міської ради та її виконавчих органів, доступу до інформації відповідно до чинного законодавства);
- підготовка роз'яснення для громадськості позиції міського голови, міської ради та її виконавчих органів щодо проблем та програм, над якими вони працюють, виклад у офіційних документів, коментарів, прес-релізів, іншу текстову інформацію стосовно діяльності міської ради та її виконавчих органів;
- організація замовлення кіно-, аудіо-, фотопродукції стосовно діяльності міської ради та її виконавчих органів;
- організація висвітлення у засобах масової інформації (надалі — ЗМІ) заходів за участю міського голови, відповідальних осіб міської ради та її виконавчих органів;
- забезпечення вивчення громадської думки стосовно діяльності міської ради та її виконавчих органів;
- участь у розробці програм щодо покращання інформування громадськості про вирішення важливих проблем міста виконавчими органами міської ради;
- інформаційно-методична допомога керівникам виконавчих органів міської ради у зв'язках з громадськістю.

Відкритість та прозорість влади — це гарантія довіри з боку громади та готовності останньої до співпраці. Прозора влада має забезпечувати діалог з громадськістю на всіх етапах ухвалення рішень та постійний доступ до повної, об'єктивної, точної і зрозумілої інформації про діяльність органів влади та її посадових осіб.

Основні принципи інформаційних відносин встановлює Закон України „Про інформацію” (від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII) у статті 5: гарантованість права на інформацію; відкритість, доступність інформації та свобода її обміну; повнота і точність інформації; законність одержання, використання, поширення та зберігання інформації.

Згідно з частиною другою статті 43 Закону, кожний учасник інформаційних відносин має право на одержання інформації про: діяльність органів державної влади; діяльність народних депутатів; діяльність органів місцевого і регіонального самоврядування та місцевої адміністрації; те, що стосується його особисто [4].

Безумовно інформація буває різною і деякі відомості з різних причин не підлягають оприлюдненню. Ці питання регулюють статті 28, 30, у яких інформація поділяється на відкриту, конфіденційну і таємну. Ще більше уваги такому типу інформації приділяє Закон України „Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації” (від 23 вересня 1997 року № 539/97-ВР) [5]. У ньому окреслено порядок акредитації представників ЗМІ та зазначено, що органи державної влади та місцевого самоврядування зобов’язані передбачити у своїх бюджетах витрати на висвітлення своєї діяльності засобами масової інформації, визначено завдання та порядок роботи інформаційних служб та ЗМІ цих органів.

Суттєвий внесок у підвищення відкритості центральних та місцевих органів виконавчої влади зробив Указ Президента України „Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості діяльності органів державної влади” (від 01.08.02 № 683) [6]. Згідно з цим документом передбачається: проведення регулярних за заздалегідь оприлюдненим розкладом прес-конференцій, в тому числі з використанням засобів глобальної інформаційної мережі Інтернет; періодичне надання публічних відповідей на запитання громадян через засоби масової інформації; постійне оновлення веб-сторінок відповідних центральних та місцевих органів виконавчої влади, створення за їх допомогою можливості для оперативного оприлюднення відповідей на найбільш поширені звернення та іншої інформації, широкого обговорення актуальних суспільних проблем та вивчення громадської думки про шляхи їх розв’язання; обов’язковість ведення органами державної влади та органами місцевого самоврядування веб-сторінок та оперативного (не пізніше 5 робочих днів) розміщення на них офіційної інформації про діяльність відповідних органів, виконання програм, планів, чи нормативно-правових актів, форм і зразків документів, архівної та іншої інформації, необхідність завчасного розміщення на таких в веб-сторінках проектів нормативно-правових актів з повідомленням про це ЗМІ; щоквартальна підготовка за заздалегідь оприлюдненою усталеною структурою та опублікування для широкого обговорення громадськістю доповідей про роботу Кабінету Міністрів України з розв’язання актуальних соціальних, економічних та інших проблем, здійснення реформ, виконання загальнодержавних програм, заходів щодо забезпечення обороноздатності і

національної безпеки країни, громадського порядку, боротьби зі злочинністю, виконання інших функцій, визначених Конституцією та законами України, актами Президента України; організація та фінансування періодичних соціологічних досліджень громадської думки щодо найважливіших дій Кабінету Міністрів України та інших органів державної влади з визначенням виконавців таких досліджень на конкурсній основі, а також обов'язкове врахування результатів досліджень у діяльності зазначених органів.

Спробу систематизувати порядок діяльності інформаційних служб органів місцевого самоврядування зроблено в Законі України „Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації” [5]. У статтях 1 та 6 встановлено завдання цих служб, їх різновиди, а також форми підготовки та оприлюднення інформації.

Організація роботи інформаційної служби органів місцевого самоврядування передусім залежить від того, які функції ця служба має виконувати. Як впливає з чинного законодавства, ці функції носять як інформаційний, так і аналітичний характер [7; с. 62].

Працівники інформаційних служб — це особи, від яких у значній мірі залежать стосунки між органом місцевого самоврядування та громадськістю. З ними найчастіше спілкуються ЗМІ, які суттєво впливають на громадську думку. Їм часто доводиться самотійно озвучувати позицію влади та першими приймати на себе удар критики. Тому кандидатів для роботи в інформаційних службах слід підбирати дуже ретельно. Передусім ці особи мають чітко усвідомлювати свої завдання та функції. До діяльності PR вони не мають ставитися як до можливості маніпулювати громадською думкою. Побутує думка, що краще, коли керувати прес-службою буде колишній журналіст, оскільки той добре обізнаний з медійними техніками та особливостями діяльності ЗМІ.

Загалом дослідження змін у політичному житті України з урахуванням законів про місцеве самоврядування, спроб адміністративної реформи потребує нового підходу до аналізу зв'язків із громадськістю не тільки в теоретичному, а й у прикладному плані. Політико-правові та PR засади формування регіональної політики та місцевого самоврядування мають низку значних недоліків, які потребують докорінних змін для успішного функціонування даних органів.

PR розширює можливості використання масових комунікацій задля впливу на громадську думку. Як елемент функціонування політичних систем громадська думка є постійно діючим фактором управління, за допомогою якого виконуються впливові функції [8; с.109]. Велике значення у формуванні й поширенні громадської думки відіграють засоби масової інформації, що володіють потужними можливостями впливу на їх свідомість і поведінку, це дає достатні підстави розглядати ЗМІ як «четверту владу».

Список використаних джерел

1. Авер'янов В. Б. Адміністративна реформа і правова наука / В. Б. Авер'янов // Право України. – 2002. – № 3. – С. 24-25.
2. Адміністративна реформа. Досвід Польщі для України / [авт. кол. : Токар Л., Гонціаж Я., Новаківська Д. та ін.; за підтримки Міжнар. фонду Відродження, Фонду Know-How Польщі]. – Київ: Генеза, 2000. – 74 с.
3. Адміністративна реформа – історія, очікування та перспективи / Упоряд. В. П. Тимошук. – Київ: Факт, 2002. – 100 с.
4. Закон України «Про інформацію» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – ст.650. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://search.ukr.net/?go=http%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Flaws%2Fshow%2F2657-12>.
5. Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 49. – ст. 299. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://search.ukr.net/?go=http%3A%2F%2Fzakon.rada.gov.ua%2Flaws%2Fshow%2F539%2F97-%25D0%25B2%25D1%2580>.
6. Указ Президента України “Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості діяльності органів державної влади” від 01.08.2002 року №683/2002 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
7. Місцеве самоврядування в Україні: Сучасний стан та основні напрями модернізації: Наукова доповідь / За заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, 2014. – С.61-65.
8. Баранов Д.Е., Демко Е.В., Лукашенко М.А. PR: теория и практика. – М.:Маркет ДС,2010. – 328 с.

Одарченко Катерина Юрївна, здобувач,

Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова

СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА СПЕЦИФІКА РЕАЛЬНОГО СТАНУ РЕГІОНАЛЬНИХ СТРУКТУР ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ (НА ОСНОВІ РЕЗУЛЬТАТІВ МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ -2015 РОКУ)

Варто погодитись, що теоретично демократія можлива й без партій, але на практиці - мусимо однозначно стверджувати, що саме партії у сконцентрованому вигляді відбивають волю народу, його узагальнене бачення власного поступу; вони плекають загальнонаціональні ідеї та помисли, надають їм відповідної політичної дієвості. Тим самим партії є необхідним засобом втілення волі народу у його владі [6, с. 444].

Щодо практичних результатів вище вказаного теоретичного умовиводу можна судити і по результатах місцевих виборів в Україні наприкінці 2015 року (28.10.15). Так, у порівнянні із місцевими виборами 2010, виборчий процес 2015 відрізнявся двома обставинами. По-перше – напередодні його